

Skatteutskottets betänkande

1982/83:27

om beskattning av annonsblad

Motionen

I motion 1982/83:436 av Arne Nygren m. fl. (s) yrkas att riksdagen anholder att regeringen ger utredningen om annonsblad och dagspress i uppdrag att föreslå en särskild beskattning av annonsblad.

Gällande bestämmelser m. m.

Annonser i annonsblad och annan press beskattas enligt lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam. Dagspressen är i förhållande till annonsbladen lindrigare beskattad. Skatten utgår f. n. för annons i allmän nyhetstidning med 3 % av vederlaget och annars med 10 %. För dagspressen gäller dessutom att skatten endast utgår på den delen av annonsomsättningen som överstiger 9 milj. kr. för helt år.

Dagspresskommittén behandlade i sitt betänkande Stödet till dagspressen (SOU 1980:32) bl. a. frågan om konkurrensen från annonsbladen och fann därvid att det fanns goda skäl att anta att branschen kunde lösa sitt annonsbladsproblem utan ingripande från statsmakterna. Ett ingripande i form av en särskild beskattning av annonsblad ansågs olämplig av flera skäl. Kommittén konstaterade bl. a. att det skulle behövas betydande skattehöjningar för att den vägen utjämna konkurrensskillnaderna mellan dagstidningar och annonsblad. Höjningarna skulle enligt kommittén bli så stora att man skulle riskera att komma i konflikt med såväl tryckfriheten som näringsfriheten. Vidare ansågs att en differentierad reklamskatt – högre för annonsblad än för andra trycksaker – skulle medföra en rad komplicerade avgränsningsproblem. Det avgörande för kommittén var dock att skatteinstrumentet inte skulle stimulera dagspressen till marknadsanpassningar.

Under förra riksmötet avstyrkte utskottet efter hörande av konstitutionsutskottet en motion med en begäran om en utredning med uppdrag att föreslå en särskild beskattning av annonsblad motsvarande kostnaden för att anställa en redaktion. Utskottet hänvisade till det nyligen avgivna kommittébetänkandet och betonade de tryckfrihetsrättsliga betänkligheterna med en sådan åtgärd (SkU 1981/82:57). Riksdagen avslög motionen.

Regeringen har nyligen tillsatt en särskild utredare med uppgift att göra en förutsättningslös analys av annonsbladssituationen och undersöka om det finns behov av ändringar i reglerna för det nuvarande presstödet (dir. 1983:17).

Utskottet

Motionärerna anser att den nyligen påbörjade utredningen om vissa pressfrågor bör få tilläggsdirektiv att lägga fram förslag om en särskild beskattning av annonsblad. De motiverar detta med att de anser att annonsbladen utgör ett hot mot dagstidningarnas möjligheter att finansiera de redaktionella resurserna. För att åstadkomma en kostnadsutjämning mellan dagstidningar och annonsblad bör enligt motionärernas mening annonsbladen påläggas en skatt som motsvarar de kostnader som krävs för att hålla en redaktion.

Utskottet delar motionärernas uppfattning att annonsbladens utbredning kan inverka menligt på dagspressens annonsintäkter. Nu liksom, vid förra riksmötet är utskottet emellertid tveksamt till att ingripa med en väsentligt ökad skattebelastning för att motverka annonsbladsutgivningen, bl. a. av tryckfrihetsrättsliga skäl. Innan ställning tas till frågan om det är motiverat att ingripa med statliga åtgärder på annonsbladsområdet, och vilka åtgärder som i så fall bör tillgripas, bör man enligt utskottets mening avvakta resultatet av de överväganden som den nyss påbörjade utredningen om vissa pressfrågor har fått i uppdrag att lägga fram. Utskottet förutsätter att utredningen i sitt arbete kommer att belysa även sådana frågor och avstyrker följaktligen motionen.

Utskottet hemställer

att riksdagen avslår motion 1982/83:436.

Stockholm den 8 mars 1983

På skatteutskottets vägnar

ERIK WÄRNBORG

Närvarande: Erik Wörnberg (s), Knut Wachtmeister (m), Stig Josefson (c), Rune Carlstein (s), Hagar Normark (s), Bo Lundgren (m), Ingemar Hallenius (c), Bo Forslund (s)*, Egon Jacobsson (s), Karl Björzén (m), Anita Johansson (s), Ewy Möller (m), Bruno Poromaa (s)*, Erkki Tammenoksa (s) och Kjell Johansson (fp).

* Ej närvarande vid justeringen.